

ANATOMY OF SILENCE

PACHARA PIYASONGSOOT

ขบวนการคอมมิวนิสต์ในประเทศไทยเริ่มต้นในปลายทศวรรษ 2460 โดยชาวเวียดนามและชาวจีนโพ้นทะเล “พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย” (พคท.) ก่อตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2485 มีสังคมร้ายดียึดเยื่อกับรัฐไทยตลอดระยะเวลาหลายสิบปีก่อนจะจบลงด้วยความพ่ายแพ้ในปี พ.ศ. 2523 ในขณะที่รัฐไทยสร้างอนุสวรร্যผู้เสียสละสำหรับกองกำลังฝ่ายรัฐและจัดพิธีกรรมาธิการในหลายพื้นที่มาอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงสงครามเย็น ฝ่ายอดีตคอมมิวนิสต์เพิ่งจะมีการรื้อฟื้นและบอกเล่าความทรงจำจากผู้ของตนเมื่อทศวรรษ 2540 นี้เอง

หลังจากความเสียบอันยาวนาน...

ภายในวิภาคของความเสียบ: นาบัว

ในปี พ.ศ. 2508 หมู่บ้านนาบัว ตำบลโคกหินและอำเภอเรณุนนคร จังหวัดนครพนมปักหมุดหมายให้กับตัวเองในประวัติศาสตร์ขบวนการคอมมิวนิสต์ในประเทศไทยด้วยเหตุการณ์ “วันเสียงปืนแตก” เมื่อผู้ปฏิบัติงานคอมมิวนิสต์ 8 คนเข้าปะทะด้วยกองกำลังอาวุธปืนกับฝ่ายรัฐไทย ผลคือสหายนะถี่ยรักับ ส.ต.อ. ชัยรัตน์ สิงห์ด้วงเสียงชีวิต เหตุการณ์นี้นำไปสู่การประการการต่อสู้ด้วยอาวุธกับฝ่ายรัฐในเขตชนบทของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยอย่างเป็นทางการ ส่วนฝ่ายรัฐก็ส่งกองกำลังผสมระหว่างทหาร ตำรวจและพลเรือนอาสาเข้ามาตั้งค่ายที่นาบัวและหมู่บ้านใกล้เคียง วัดบัวขาว วัดเก่าแก่ในหมู่บ้านกล้ายเป็นจุดคุ้มขั้งและสอบสวนชาวบ้าน

53 ปีผ่านไป พชร ปิยะทรงสุทธิ์เดินทางไปสำรวจเก็บข้อมูลที่นาบัว ทว่า ภาพทิวทัศน์ชายทุ่งและราวด้ำที่ดูเสียบสงกลับไม่บอกอะไรถึงความทรงจำเกี่ยวกับวันเสียงปืนแตกที่ฝังลึกอยู่ในพื้นที่ ภาพไม่เล่าเรื่อง ปล่อยให้เรื่องเล่าที่ผูกอยู่กับประวัติศาสตร์ของพื้นที่จางหายไปในบรรยายกาศ หากปราศจากการกำกับด้วยชื่อนิทรรศการแล้ว ทิวทัศน์ที่ผู้ชมเห็นบื้องหน้าอาจเป็นที่ได้ก็ได้ อาจเป็นชนบทแห่งได้แห่งหนึ่งที่มีอยู่มากมาย ภาพไม่มีประวัติศาสตร์ให้อ่าน และเมื่อเป็นเช่นนั้น ภาพจึงไม่ใช่ภาพประกอบเรื่องเล่าความทรงจำประวัติศาสตร์เช่นกัน จิตกรรมสืบมันสืบวน 5 ขั้นชุดนี้ให้ตัวใบเพียงภาพเดียวคือภาพชั้มประตุวัด บัวขาวที่ทั้งชื่อวัดและอารีก “สุขอันนอกจากความสงบไม่มี” ปราภูอย่างราบเลื่อน กระนั้น ภาพก็ยังคงปฏิเสธการเล่าเรื่องด้วยการจัดให้ชั้มประตุวัดตั้งอยู่ที่ชายฝั่งทะเลกลางคืนชัดขาด แน่นอนว่าไม่มีทะเลที่นาบัว อันที่จริงแล้ว ชั้มประตุวัดบัวขาวเป็นสิ่งก่อสร้างจากปี พ.ศ. 2520 โดยมีอุทิศจากค่ายกฤษณ์สีวรรยา จังหวัดสกลนครที่ดูแลรับผิดชอบความมั่นคงในเขตพื้นที่จังหวัดสกลนคร และนครพนมในยุคหนึ่น อีกด้านของชั้มประตุที่ผู้ชมมองไม่เห็นมีพระปรมາṇไเรย์ภปร.

ภาพหลอกล่อให้หลงทาง ปีศาจของความทรงจำสีแดงยังคงสิงสู่อยู่ในห้องทุ่ง

สำหรับพระคocomมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ป่าเขาและชนบทเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญยิ่งในฐานะฐานที่มั่นและเป้าหมายแห่งการปฏิวัติตามแนวคิด “ป่าล้อมเมือง” ทุ่งนาป่าเขาของพชรเป็นมากกว่าภาพทิวทัศน์ชนบทส่งบกมาที่พบได้ด้วยดื่น “กายวิภาคแห่งความเมียบ: นาบัว” คือการผสมผสานระหว่างความทรงจำของพื้นที่เกิดเหตุในวันเสียงปีนแท็กกับสภาพพื้นที่ในปัจจุบันและทิวทัศน์เชิงจินตนาการของศิลปิน เสือป่าล้อมพรางตัวอยู่ในราบป่า โครงสร้างรูปบ้านประหลาด โปร่งแสงกลางทุ่ง และจีวรที่ปลิวสะบัดอยู่ในแนวไม้ สิ่งแผลกปลอมในภาพเหล่านี้ล้วนมีขนาดเล็ก แต่ถูกจัดไว้กึ่งกลาง โดยเด่นจับตา ใบแนวความไม่ปกติของอดีตของพื้นที่ บ้านป่าโปร่งแสงถูกสร้างขึ้นเพื่อติดตั้งบนพื้นที่จริง บันจุดเกิดเหตุวันเสียงปีนแท็ก แต่ไม่ใช่เพื่อให้สนอตัวในรูปของศิลปะจัดวาง ผลสุดท้ายของการติดตั้งวัตถุอันเฉพาะเจาะจงนี้ลงบนภูมิทัศน์ประวัติศาสตร์คือการคืนความทรงจำลับสู่การเป็นภาพ เป็นงานจิตรกรรมที่เป็นร่องรอยของเรื่องราว ความทรงจำที่ปราฏภูบันผืนผ้าใบ

ภาพทิวทัศน์ฝังแน่นด้วยประวัติศาสตร์และความทรงจำทางการเมือง เสียงปีนแท็ก ไร้เสียง แต่ไม่ไร้ความหมาย ในภาวะวิกฤตการเมืองอันยืดเยื้อของปัจจุบันกาล อดีตผุดโผล่ขึ้นมาหลอกหลอน อาจเพื่อเทียบเคียงสถานการณ์ อาจเพื่อย้ำเตือนว่าบางอย่างยังไม่จบ

ธนาวิ โชติประดิษฐ์

Communism emerged in Thailand in the late 1920s with a group of Chinese and Vietnamese immigrants. The Communist Party of Thailand (CPT) was established in 1942 and pitted itself against the Thai state in a guerrilla war for several decades before ending with its defeat in 1980. While the state built monuments for the government forces who fell and organised commemorations in various provinces throughout the Cold War period, the revival of the communist memory only began in the 1990s.

After the long silence...

The Anatomy of Silence: Nabua

In 1965, the village of Nabua in Khok Hin Hae, Renu Nakhon, Nakhon Phanom marked its importance in the history of the communist movement in Thailand with the incident known as “The Day the First Gunshot Rang Out”. Eight communist villagers confronted Thai security forces, resulting in the death of Comrade Sathien and Police Sergeant Chairat Singduang. The CPT later declared that ‘an era of armed struggle had begun’. The Thai government set up base camps for soldiers, policemen and civilian volunteers in Nabua and nearby villages. The Bua Khao Temple was used as a detention and interrogation centre.

53 years later, Pachara Piyasongsoot travelled to Nabua. His serene paintings of the rural landscape surrounding Nabua do not reveal anything about the memory of “The Day the First Gunshot Rang Out” that is embedded in the place. His paintings deny narration, leaving the memory of the incident floating in the calm and harmonious atmosphere. Without the title of the exhibition, these paintings could be pictures of any place in the countryside. No history can be read from the paintings. They are not narrative paintings, nor illustrations of historical lessons. The only implication is offered in one of the five oil paintings, found in the image of the Bua Khao Temple’s Gate, where the name of the temple and an inscription “no happiness other than serenity” appears blurred. Yet, this painting still denies narration by placing the temple’s gate on the seashore. Of course, there is no sea in Nabua. In fact, the gate of the Bua Khao Temple was built in 1977 by soldiers from Krit Sriwara Military Camp in Sakon Nakhon, who were responsible for security in Sakon Nakhon and Nakhon Phanom. The other side of the gate, which is invisible for the viewers, bears an inscription of the late King Bhumibol’s initials in Thai lettering.

These paintings haunt us with the memory of a red spectre – the spectre of communism that remains there.

For the Communist Party of Thailand, the forest and rural areas were of utmost importance as strongholds and targets of the revolution. Thus, Piyasongsoot's rural landscape paintings are more than beautiful paintings commonly found in art markets. *The Anatomy of Silence: Nabua* combines a memory of violence here with its current condition and the artist's imagination. Fake tiger disguises in the forest. A strange translucent structure stands in a field. And a monk's robe blows in the forest. These mysterious objects are small but eye-catching, implying abnormality. The translucent structure was installed there but not to be presented as installation art. The purpose of setting this specific object on this historical landscape is to return its memory to pictorial representation. These are paintings with traces of memories. Memories on canvases

History and political memory are embedded in these landscape paintings. Silent but full of meaning. During our decade-long political crisis, the past has emerged and haunted us, perhaps to be compared, perhaps to remind us that something remains unfinished.

Thanavi Chotpradit

Statue of Comrade Sathien.
(Photo by the artist)

Royal Initials of H.M. King Bhumibol Adulyadej on the other side of the gate at Bua Khao Temple. (Photo by the artist)

The Sound of Silence, 2018
Oil on canvas, 140 x 250 cm

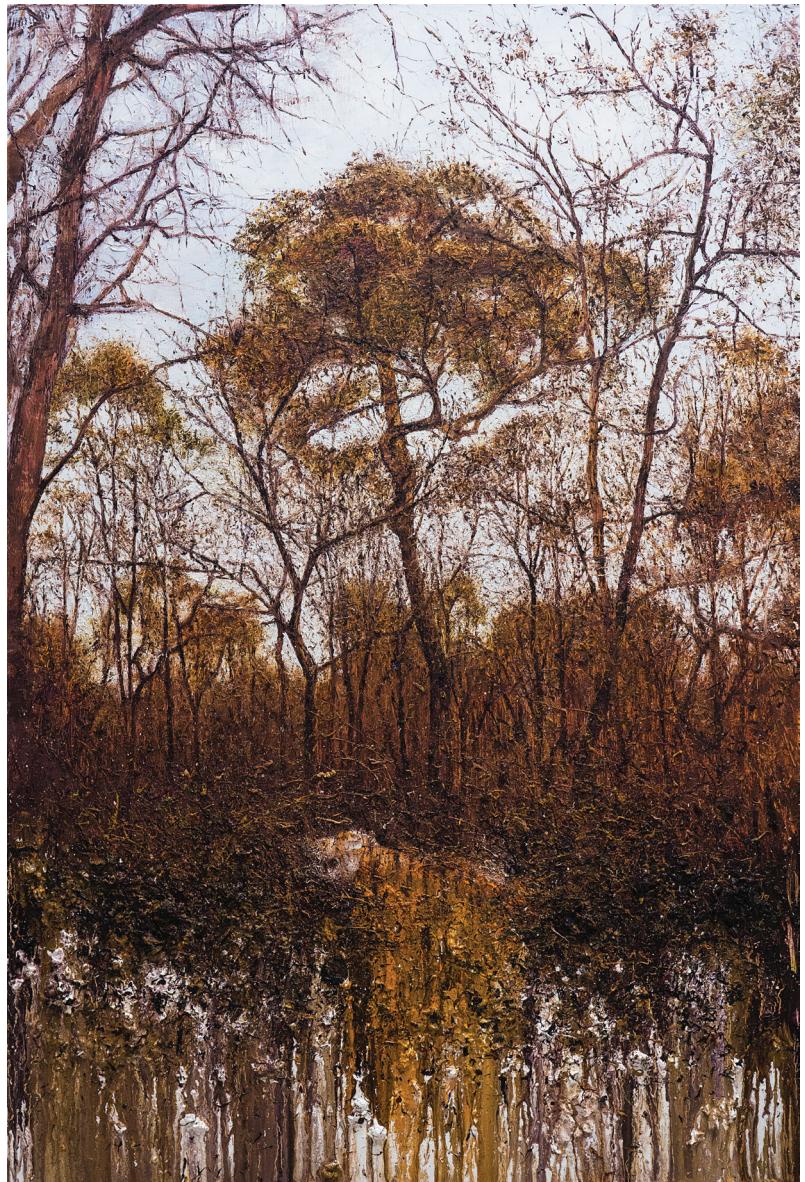

Tale from Communist, 2018
Oil on canvas, 120 x 180 cm

Host, 2018

Oil on canvas, 110 x 180 cm

Fake Tiger, 2018

Oil on canvas, 120 x 80 cm

No Happiness Other than Serenity, 2018

Oil on canvas, 80 x 120 cm

กายวิภาคของความเจียบ: ผลลัพธ์เนื่อง

การกลับมาของเรื่องเล่าจากอดีต โดยเฉพาะเรื่องความตายของสามมัญชนคนธรรมดาก็ไม่ใช่ความบังเอิญ

ใน “กายวิภาคของความเจียบ: ผลลัพธ์เนื่อง” พชรเขียนภาพความตายอันเกี่ยวข้องกับวิกฤตการเมืองที่ต่อเนื่องมาจากทหมโรงที่นาบัว แม้สังคมยืนจะไปสามสิบกว่าปีแล้ว แต่ความขัดแย้งในการเมืองไทยอันเป็นปัญหาที่หยั่งรากอยู่ในโครงสร้างชนชั้นทางสังคมและสิ่งที่เรียกว่า “ความมั่นคงของชาติ” ยังดำเนินอยู่ จิตรกรรมมุขนี้ว่าด้วยบางเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2519, 2549 และ 2553 กระนั้นก็ตาม พชรก็ทั้งระยะห่างระหว่างเรื่องราวกับผู้ชม มีพียงคำใบ้ในบางชื่อภาพ

What a Wonderful World: Parallel Side of the Red Gate
พาดพิงไปยังการพบเศวตชลของชุมพร ทุ่มไมยและวิชัย เกศศรีพงษ์คานักงานการไฟฟ้าและสมาชิกแนวร่วมประชาชนผู้อุปถัมภ์ไปติดโภสเตอร์ประท้วง การกลับเข้ามายังเมืองไทยของจอมพลอนอม กิตติจารในรูปของสามเณรที่ “ประตูแตง” จังหวัดครปฐมเมื่อปลายเดือนกันยายนปี พ.ศ. 2519 เหตุการณ์ดังกล่าวเป็นชนาหనนี่ที่นำไปสู่การล้อมปราบโดยกองกำลังฝ่ายขวาที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในเช้ามืดวันที่ 6 ตุลาคม ภาพเสนออนุมูลจากด้านหน้าของประตูแตง ศิลปินกำกับสายตาของผู้ชมให้มองออกไปจากฝั่งสายตาของผู้ด้วย สิ่งที่เรามองเห็นจึงเป็นทิวทัศน์ฝั่งตรงข้ามที่นานไปกับตัวประตูเพราอยู่ในตำแหน่งเดียวกับศพ ทิวทัศน์เบื้องหน้าอาจสวยงาม แต่เบื้องหลังคือเหตุการณ์อันน่าสะพรึงกลัว มีความรุนแรงอยู่ข้างหลังภาพ ฉากระยะของขวัญในอดีต

ในผลงานชิ้นต่อมา ชาบทิวทัศน์ข้ายা�จักรธรรมชาติในต่างจังหวัดมาสู่เมืองหลวง ขยับจากอดีตยุคสมัยเย็นมาสู่รัชปี พ.ศ. 2549 และเปลี่ยนจากภาพทิวทัศน์ที่เพียงมองปราดกีทั้งใจให้มาสู่ภาพทิวทัศน์แบบนามธรรม *The Sun is Gone but I Have a Light* เป็นภาพสีขาวที่มีพื้นสีน้ำตาลแกรมเหลืองร่างเลือนอยู่เบื้องหลัง ปราศจากรูปทรงและความลึก บอกไม่ได้ว่าเป็นที่ไหนหรือเหตุการณ์อะไร แต่คือภาพพยามค้ำคืน ณ บริเวณสะพานลอยที่ถนนวิภาวดีรังสิต สถานที่ที่นิวนหงส์ ไฟรัลลี่แอนด์คอนเฟรนไทน์เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2549 หลังจากที่ได้ขับรถแท็กซี่พุ่งชนรถถังของคณะรัฐประหารเมื่อหนึ่งเดือนก่อนหน้า ศิลปินตั้งต้นด้วยการเขียนภาพสะพานลอยยามกลางคืนจากสีมูนพานเข้าด้วยกัน จากนั้นจึงหันหัวด้วยสีขาวจนมองภาพดังเดิมไม่ออกในภาพนี้ ผู้ชมไม่อาจกำหนดตำแหน่งที่มุมมองของตัวเอง รวมกับว่าบางความตายนั้นเกินกว่าจะนำเสนอได้ อาจไม่น่าเชื่อแต่ก็ต้องเชื่อว่าเกิดขึ้น ความตายของนวนหงส์เป็นอัตวินิบาตกรรมเพื่อต่อต้านรัชปี พ.ศ. 2549 เข้าผูกคอตายเพื่อลบล้างคำสาประมาทของพันเอก อัคร ทิพไรจน์ รองโฆษณาคณบดีรัฐปี 2549 ในการประชุมในระบบ

ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) ที่ว่า “ไม่มีครมี จุดการณ์มากขนาดย่อมพลีชีฟได้”

ภาพเหตุสุสเกลื่อนขั้นสุดท้าย *Undergrowth with the Lovers* แตกต่างจากภาพอื่นตรงที่ในภาพมีบุคคลปรากฏให้เห็น คู่แต่งงานหนุ่มสาว หน้าตาเยี่ยมแย้มในภาพคืออางกับป้าอ้อ อำเภอและรสมานลิน ตั้งนพกุล เมื่อปี พ.ศ. 2553 อาจก่อให้เกิดความสงสัยว่าสิ่งข้อความมีเนื้อหาดูหมิ่นแสดงความอาฆาต มาตร้ายต่อพระมหากษัตริย์ไปยังโทรศัพท์มือถือของสมเกียรติ ครองวัฒนสุข เลขานุการของอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ศาลพิพากษาว่า มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 และกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ต้องจำคุก 20 ปี อาจก่อให้เกิดความสงสัยเป็นจุดเด่น ท่ามกลางวิทัศน์ในป่า สวยงามเหมือนความฝันอันฝันเลยไปแล้วไม่หวานกลับ ศิลปินคืนตำแหน่งของผู้ชุมชนให้รู้ว่าความของภาพจากเบื้องหน้า เทื่องดีต์ที่ไม่มีวัน คืนมาของครุ่กที่คนหนึ่งจากไป คนหนึ่งยังอยู่กับความทรงจำ

“กายวิภาคของความเจ็บ” เสนอโครงสร้างของความเจ็บในสังคม ไทยผ่านหมวดหมู่ต่างๆ ในประวัติศาสตร์การเมือง แต่จิตรกรรมไม่ใช่และไม่ จำเป็นต้องเป็นบันทึกเหตุการณ์อันตรงไปตรงมา ในที่นี่ การแสดงความcarvature และรัลลิกลีบงบรรดาผู้จากไปของศิลปินปรากฏขึ้นผ่านการภาพให้ร่องรอยต่างๆ อาจปราศจากเป้าหมายในการสร้างผลลัพธ์ที่ต้องการ แต่สิ่งที่ศิลปะให้ได้ และให้เสนอมาคือข้อครุยคิดและการซึ้งที่ทบทวน เมื่อความหมายก่อตัว ขึ้นในใจ ผู้ชมก็กล้ายเป็นส่วนหนึ่งของเสียงด้านความเจ็บ และเมื่อนั้น บางมิติ ของอตีต์อาจขับเนินให้วิกฤตของปัจจุบันขัดเจนขึ้น

ธนาวิ โชคประดิษฐ์

The Anatomy of Silence: Sequence

The return of stories from the past, particularly those concerned with the death of “little” people, is no coincidence.

In the series *The Anatomy of Silence: Sequence*, Pachara Piyasongsoot created paintings about deaths that relate to the political crisis after the prelude at Nabua. Even though the Cold War had ended over 30 years earlier, there remain political conflicts in Thailand, rooted in the hierarchical structure of Thai society and the so-called problem of “national security”. This series of paintings deals with incidents which occurred in 1976, 2006 and

2010, yet Piyasongsoot maintains a distance between the stories and the viewers, leaving only one clue in the title of one of the works.

What a Wonderful World: Parallel Side of the Red Gate refers to the lynching of Chumpon Tummai and Wichai Ketsriphonsa, two electrician-cum-labour activists at the “Red Gate” in Nakhon Pathom in September 1976. They were putting up posters against the return from exile of the former dictator Field Marshal Thanom Kittikachorn in the robe of a novice monk. This incident set off a chain of events that ended in the massacre at Thammasat University by the far-right paramilitary forces on the morning of 6th October. The painting presents a perspective from the front of the Red Gate as the artist controls the viewers’ eyes to look from the perspective of the two hanged men. What we therefore see is a landscape that is parallel with the gate, as we are in the same position as the corpses. The natural landscape in front of us may be beautiful, yet a horrible incident lies behind us. There is violence behind the painting. A horror scene from the past.

In another painting, the scenario shifts from a rural landscape to the capital city, moving forward from the Cold War past to the 19th September 2006 military coup and turning from a representational approach to abstraction. *The Sun is Gone but I Have a Light* is a painting of white colour, in which the yellow-brown toned background can hardly be seen underneath. There is no shape nor depth. And it is impossible to tell the scene’s exact whereabouts or to which incident it might refer. This is actually a painting of a footbridge on Vibhavadi Rangsit Road at night. Here is the place where Nuamthong Praiwan hanged himself on 31st October 2006, one month after driving his taxi into a tank to protest against the coup. The artist constructed

The point of View under the overpass, the same point where Nuamthong Praiwan hangs himself. (Photo by the artist)

the painting by merging the four corners of the footbridge, then superimposed white paint over the whole canvas, turning it into an abstract painting. Here, the viewers cannot locate their position or perspective. It is as if some deaths are unrepresentable, seem unbelievable, but actually happened. The death of Praiwan was an act of suicide to protest against the coup. He hanged himself to prove that the saying “Nobody’s ideals are so great that they would sacrifice their lives for them” by Colonel Akkara Thiproj (deputy spokesperson for the junta) was wrong.

The last painting of political terror, *Undergrowth with the Lovers*, differs from the other paintings in that it shows human figures. The smiling young couple in wedding attire are Ah Kong (meaning, grand pa) and Pa Au (meaning, aunty Au), Ampon and Rosmalin Tangnoppakul. In 2010, 61-year-old Ah Kong was accused of sending four Short Messages (SMS) from his cellphone to Somkiat Khrongwatthanasuk, secretary of then Prime Minister Abhisit Vejjajiva. He was sentenced by the Criminal Court to 20 years in prison for committing a crime against the monarchy and computer related offences. Ah Kong died in prison in 2012. Piyasongsoot painted the young Ah Kong and his wife in their wedding attire from an old photograph, making them the centre of a dreamlike forest landscape. The artist returned the knowledge of perspective to the viewers; they would be looking at the painting from the front, seeing the past of the lovers of whom one is now dead and the other remains with the memory.

The Anatomy of Silence presents the structure of silence in Thai society through various political incidents. Nevertheless, a painting is not, and never needs to be, a faithful record of historical events. Here, Piyasongsoot pays homage and commemorates political victims by painting traces of their stories. Art may not aim to change society, but what art has always offered are moments of contemplation and revision. When meaning is formed in one’s mind, one becomes part of a resistance to silence, and then, some dimensions of the past may shed light on present crises.

Thanavi Chotpradit

***What a Wonderful World - Parallel side of the Red Gate*, 2018**
Oil on canvas, 140 x 230 cm

***The Sun is Gone but I Have a Light*, 2018**
Oil on canvas, 120 x 180 cm

Undergrowth with the Lovers, 2017
Oil on canvas, 120 x 180 cm

Innocent Blue, 2018

Oil on canvas, 120 x 180 cm

On Vacation, 2018
Oil on canvas, 120 x 80 cm

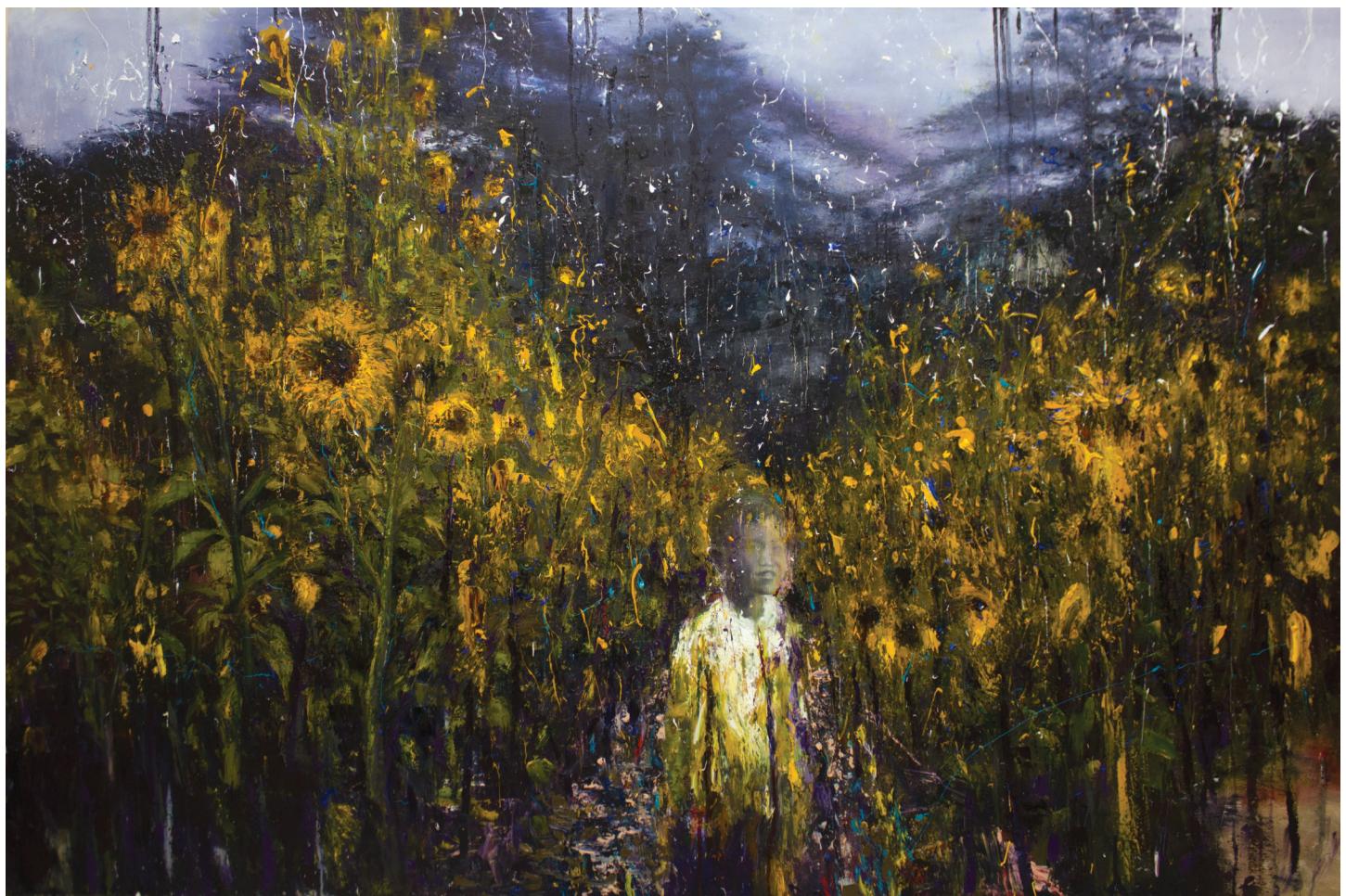

Boat Trip, 2017

Oil on canvas, 80 x 120 cm

Singin' in the Rain, 2017
Oil on canvas, 120 x 80 cm

Young Jit Phumisak in His Sunflower Garden, 2017

Oil on canvas, 120 x 180 cm

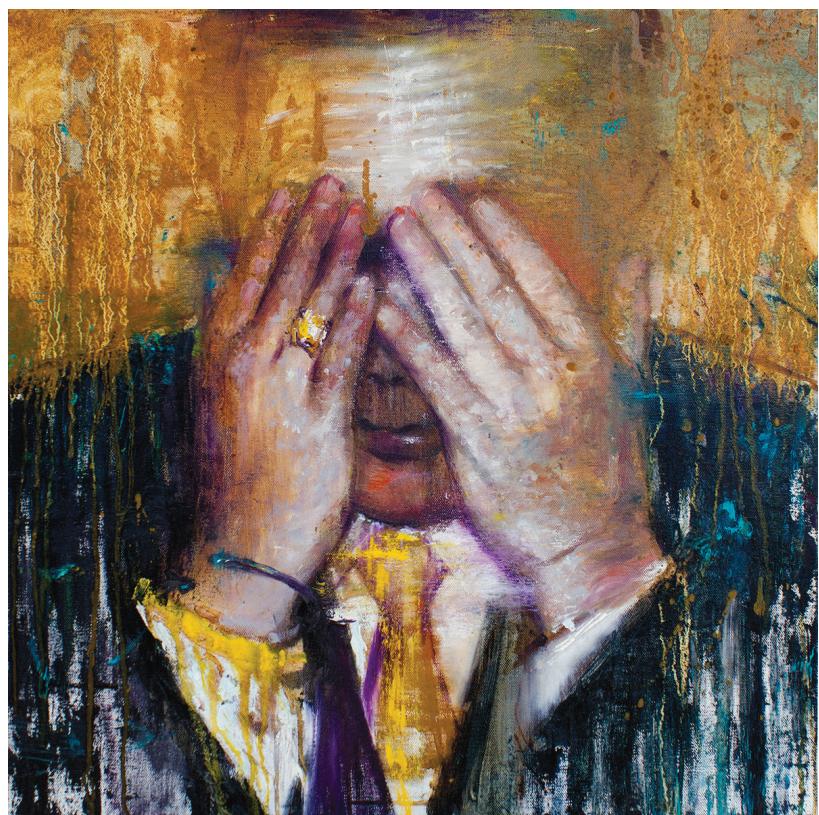

The Garden, 2017
Oil on canvas, 120 x 180 cm

Sunbathe, 2016

Oil on canvas, 110 x 175 cm

Study for a Portrait, 2016
Oil on canvas, 60 x 60 cm

“ถูกเข้าหลอกอยู่เรื่อยๆ ผีมันไม่ได้หลอก คนเนี่ยแหละที่หลอก”

คำว่า “หลอก” เป็นคำที่ผมได้ยินอยู่บ่อยครั้งระหว่างสนทนากับปู่ชุม แสนมิตร (สายยตั้ง) เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2561 ในสายตาของอดีตคอมมิวนิสต์อายุกว่า 90 ปีผู้นี้ รัฐไทยก็ไม่ต่างอะไรจากผีที่ค่อยมาหลอกหลอนด้วยคำลวงและคำมั่นสัญญาต่างๆ นานา ขณะเดียวกัน รัฐก็พยายามสร้างภาพลักษณ์และความน่ากลัวของคอมมิวนิสต์ให้ลายเป็นผีเช่นกัน เป็นที่น่าคิดอย่างต่ำครั้งยิ่ง ผี (รัฐไทย) พยายามหลอกผู้คนว่าสิ่งอื่น (คอมมิวนิสต์) ก็คือผีที่ค่อยมาหลอกผู้คนอีกที การสร้างสิ่งอื่น (ที่ไม่ถูกนับรวม) ให้เป็นศัตรูจึงเป็นลักษณะที่รัฐไทยมักจะใช้อยู่เรื่อยมา คำว่า “สามัคคี” “ปrongดอง” “ความสงบ” ก็เป็นคำเดิมๆ เช่นกันที่มักจะเกิดการผลิตขึ้นมากที่สุดตลอดระยะเวลาหลายทศวรรษที่ผ่านมา

ความสงบในที่นี้อาจเปรียบได้กับความเงียบภายในตัวบ่งการ ล้ำดับขั้นของความเงียบเงียบไม่ได้เป็นเพียงความเงียบจากกลุ่มคนที่ถูกกดทับด้วยระบบอำนาจ แต่รวมไปถึงภาพลักษณ์ที่มักจะดูเหมือนอยู่ในสภาพที่เป็นปกติ แต่กลับมีความรุนแรงเชิงระบบที่ซ่อนอยู่ภายในภาพลักษณ์ที่ดูปกติหรือเงียบสงบนี้เป็นสิ่งที่ผมสนใจตลอด 5-6 ปีที่ผ่านมา ผมพยายามแปลสิ่งนี้ผ่านทางมุมมองที่เป็นจิตกรรม จึงทำให้เกิดการตั้งคำถามต่อโครงสร้างงานจิตกรรมของตนอย่างต่อต้นจนจบ

ผลงานชุด “Ghost” ที่สร้างสรรค์ไว้ระหว่างปี พ.ศ. 2556 - 2557 น่าจะเป็นจุดเริ่มต้นของการตั้งคำถามใหม่ๆ ที่มีต่องานจิตกรรมที่ผมเริ่มค้นพบ ผมเริ่มมองจากการหมกมุ่นภายในตนเองไปสู่บริบทที่อยู่ภายนอก เริ่มค้นหาความจริงของระบบโครงสร้างทางสังคม ประกอบกับเป็นช่วงที่เหตุการณ์ทางการเมืองมีความระส่ำระสาย ว่าทุกกรรมต่างๆ ถูกนำมาผลิตขึ้นจากการเมือง เมื่อความจริงไม่ได้เผยแพร่ตัวออกมาย่างตรงไปตรงมาอย่างที่ควรจะเป็น สิ่งที่ซ่อนอยู่ “รูรูปและมองไม่เห็น” จึงเป็นสิ่งที่ผมหันมาสนใจ งานจิตกรรมในชุดนี้จึงเป็นการตีความในเชิงสัญลักษณ์ผ่านความหมายของคำว่า “ชาติ-ศาสนา-กษัตริย์”

ปู่ชุม แสนมิตร (สายยตั้ง) กับจุดที่มีการประทักษิณเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2504 ก่อนจะดอนรับและติดคุกอยู่ถึง 4 ปีและอกมาในปี 2508 หลังเหตุการณ์วันเสียงปีนังแทก 7 สิงหาคม 2508 ปู่ชุมกลับเข้าไปใช้ชีวิตในป่าอีก 20 กว่าปี (ภาพถ่ายโดยศิลปิน)

ในผลงานชุด “Anatomy of Silence” ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2559 - 2561 เป็นชุดที่ผ่านคันหากาความเป็นไปได้ขึ้นมาใหม่ทั้งในวิธีคิด และวิธีการทำงานตามทัศนคติของผู้ โครงสร้างงานจิตกรรมขยายรูปแบบจากวิธีคิดเป็นถ้อยคำสู่การสร้างสรรค์เป็นจิตกรรม เป็น (1) การคันหากาบริบทและเนื้อหาที่มีอยู่จริง สู่ (2) การคันหากาภาพตัวแทนทางความจริง สู่ (3) การแทนค่าด้วยมุ่งมองทางจิตกรรม ทั้งสามส่วนนี้จะเป็นส่วนที่มีความสอดคล้องและสอดรับกันเป็นวัฏจักร การแทนค่าด้วยมุ่งมองทางจิตกรรมอาจจะเป็นบทที่นำไปสู่บริบทและเนื้อหา มากกว่าที่จะเป็นบทสรุป (ผ่านใช้คำว่ามุ่งมองทางจิตกรรมมากกว่าจะใช้คำว่าภาษาทางจิตกรรม เพราะจะมีบริบทภายนอกเข้ามาเกี่ยวข้องมากกว่าที่จะใช้ภาษาทางจิตกรรมเพียงอย่างเดียว) กระบวนการคันหากาภาพตัวแทนทางความจริงนี้เองเป็นส่วนที่นำพาไปสู่การเข้าไปสำรวจสถานที่จริงและได้พบสนทนากับผู้คนที่เกี่ยวข้องอย่าง เช่น ผู้คนในหมู่บ้านคอมมูนิสต์ ปูซม แสนมีติ รวมถึงลุงต้อ เจ้าของบ้านประตูดengคนป้าจุบัน และสิ่งที่สำคัญอีกอย่างก็คือ บรรยายกาศ และบริบทรอบตัวที่ได้ไปพบเจอกลายเป็นวัตถุที่ดีต่อการที่จะนำมาแทนค่าเป็นงานจิตกรรม

ผลงานชื่อ “What a Wonderful World - Parallel Side of The Red Gate” คือหนึ่นในผลงานที่ได้จากการเข้าไปสำรวจสถานที่จริง แรงบันดาลใจริมต้นจากได้ชื่นสารคดี “สองพี่น้อง” (The Two Brothers) ของโครงการ “บ้านทึก 6 ตุลา” เป็นเหตุการณ์เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2519 ที่จังหวัดนครปฐม เกี่ยวกับการพบศพนักงานการไฟฟ้า 2 คนที่ประตูดeng หลังจากออกไปปิดโป๊สเตอร์ประท้วงอดีต เมดี้การณ์นอมที่กลับเข้าประเทศในผ้ากาสาวพัตร์ สารคดีปีดเผยแพร่ให้เห็นถึงสถานที่ที่ถูกล้มและวัตถุทางประวัติศาสตร์ที่ยังคงอยู่ ผ่านจึงเกิดความสนใจค้นหากาสถานที่แห่งนี้ และเมื่อไปถึง ผ่านกลับมีความรู้สึกที่ประหลาดใจต่อสิ่งที่เห็น พร้อมๆ กับบรรยายกาศรอบตัวที่ได้โอบอุ้มเอาไว้ กว่า 40 ปีที่ประตูดengยังคงอยู่ต่ำแทนงเดิมไม่เปลี่ยนแปลง สีแดงที่เกิดจากสนิมและกาลเวลาอยู่ข้างหน้าให้มันเป็นวัตถุทางประวัติศาสตร์ที่พวยยามจะกรีดร้องออกมาย่างเงียบๆ ผ่านพยายามให้ผลงานขึ้นนี้เป็นภาพตัวแทน “มุ่งมองของคนตาย” โดยผ่านบริบทของงานจิตกรรมผ่านขับเน้นความเป็นวัตถุของงานจิตกรรมขึ้นมาอีกครั้ง (ความเป็นระนาบที่แบบของจิตกรรม) โดยให้มุ่งมองภายใต้กรอบของจิตกรรมเป็นด้านคุณภาพนี้เป็นกับประตูดeng

ภาพถ่ายบริเวณประตูดeng จ.นครปฐม (ภาพถ่ายโดยศิลปิน)

ภาพถ่ายอีกมุมหนึ่งบริเวณรอบๆ ประตูดeng จ.นครปฐม (ภาพถ่ายโดยศิลปิน)

ผลงานชื่อ “The Sound of Silence” เป็นหนึ่งในผลงานที่ผมได้เข้าไปเก็บข้อมูลที่หมู่บ้านคอมมูนิสต์ที่บ้านนาบัว อำเภอเรณุนคร จังหวัดนครพนม ผสมสร้างผลงานขึ้นนี้โดยการสร้างต้นแบบขึ้นมาใหม่คือ สร้างโครงบ้านจำลองขึ้นมาจริงๆ ข้อนทับกับจุด “วันเสียงปีนแตก” ตัวบ้านมีลักษณะปะรุงใส ใช้งานไม่ได้มองไม่เห็นเนื้อแท้ และไม่สมบูรณ์ เสมือนเป็นการต่ออดจากการตีความหมายในผลงานชุด “Ghost” และตั้งคำถานเกี่ยวกับคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 66/2523 หรือแผน “ผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย”¹ รวมทั้งบริบทอื่นๆ ที่น่าสนใจ ไม่ว่าจะเป็นเศษชากของซัมประตุวัดบัวขาวและป้ายสนามเด็กเล่นน้ำใจป่าเปรม ซึ่งวัตถุทั้งสองอย่างถูกทหารเข้ามาสร้างขึ้นในหมู่บ้านนาบัว ซัมประตุวัดบัวขาวเมื่อปี พ.ศ. 2520 และสนามเด็กเล่นน้ำใจป่าเปรม เมื่อปี พ.ศ. 2522 จุดเสียงปีนแตกวันที่ 20 สิงหาคม 2504 และวันที่ 7 สิงหาคม 2508 หรือ “วันเสียงปีนแตก”² วันที่พระคocomมิวนิสต์ แห่งประเทศไทยใช้อาภูมิและปะทะกับเจ้าหน้าที่รัฐเป็นครั้งแรก รวมทั้งงานรำลึกของทางฝ่ายรัฐบาลเอง ที่ตั้งชื่องานว่า “วันเสียงปีนดับ” เพื่อประกาศว่าการต่อสู้ระหว่างพระคocomมิวนิสต์และรัฐบาลได้สิ้นสุดลง และมีความหมายในทางตรงกันข้าม คำว่า “The Sound of Silence” จึงไม่ได้เป็นคำที่มีความหมายพ้องกับคำว่า “วันเสียงปีนดับ” แต่เป็นคำที่ผมตั้งใจทำให้มีความหมายของ “การจากไปของเสียงปีนพร้อมการมาถึงของเสียงกรีดร้องอันเงียบงัน”

ศิลปินกับการประกอบโครงบ้านจำลอง ณ จุดเสียงปีนแตก 7 สิงหาคม 2508

ศิลปินกับการประกอบโครงบ้านจำลอง ณ จุดเสียงปีนแตก 20 สิงหาคม 2504

¹ “ตามคำสั่งที่ 66 / 2523 ในกรุดูแลช่วยเหลือเรื่อง ที่ดินทำกิน รวมถึงเงินในการประกอบอาชีพ และมีการช่วยเหลือมาต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2525-2554 สำหรับการช่วยเหลือดำเนินการมาทั้งหมด 4 ครั้ง ครั้งที่ 1 ในปี 2525 สมัย พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ให้ช่วยเหลือทั้งหมด 403 ครอบครัว 806 ราย เป็นที่อยู่อาศัย จำนวน ครอบครัว 2 งาน ที่ดินทำกิน ครอบครัวละ 8-15 ไร่ ครั้งที่ 2 ปี 2550 ในยุคของ พล.อ.สรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี มีการช่วยเหลือ 2,440 ราย รายละ 50,000-125,000 บาท เพียงเท่าทั่ว 5 ตัว ที่ดิน 5 ไร่ รวมเป็นเงิน 243,912,987 บาท ส่วนครั้งที่ 3 ในปี 2554 ในยุคของ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี ช่วยเหลือ จำนวน 5,484 ราย รายละ 225,000 บาท รวมเป็นเงิน จำนวน 1,233,900,000 บาท และครั้งที่ 4 ปี 2560 ในยุคของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์ โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ช่วยเหลือ จำนวน 6,183 ราย มอบเงินรายละ 225,000 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 1,391,075,000 บาท ในส่วนของพื้นที่ จ.นครพนม ได้รับจำนวน 387 ราย รายละ 225,000 บาท รวมเป็นเงิน 87,075,000 บาท”, ‘รอมากว่า 30 ปี ผู้ร่วมพัฒนาชาติไทยภาคอีสาน ได้เงินช่วยเหลือแล้ว.’ ไทยรัฐออนไลน์ 22 มิถุนายน 2561. <https://www.thairath.co.th/content/980768 สืบต้นเมื่อ 24 ตุลาคม 2561>

เป็นที่น่าสนใจว่ารัฐบาลที่เป็นผู้จ่ายเงินและที่ดินตามคำสั่งดังกล่าวเป็นรัฐบาลที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งแม้แต่รัฐบาลเดียว

² สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล ยืนยันว่าจะเป็นวันที่ 8 สิงหาคม มากกว่าวันที่ 7 สิงหาคม ตามที่ส่วนใหญ่กล่าวอ้าง

สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล. “8 สิงหา 2508” (8-8-08) “วันเสียงปีนแตก” (ตอน 1). มติชนสุดสัปดาห์, ฉบับวันที่ 13-19 สิงหาคม 2547

ลักษณะเฉพาะทางงานจิตกรรมที่ผ่านเน้นย้ำในชุดนี้มากขึ้น ก็คือการทำงานของพื้นผิว (texture) พื้นผิวนี้นั้นออกจากเป็นส่วนที่ coy ขับเน้นรูรานของความลึกในงานจิตกรรมแล้ว ผmut ยังค้นหาต่อไป ว่าพื้นผิวนี้สามารถทำหน้าที่สร้างความลึกทางเชิงเนื้อหาได้หรือไม่

ตามทัศนคติของผม การมองย้อนกลับไปค้นหาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์หรือสิ่งที่ถูกทำให้ล้มไม่ใช่เพียงการทำความเข้าใจต่อสิ่งที่เกิดขึ้น สำหรับผม มันเป็นเหมือนการเดินทางต่อสิ่งที่สูญเสียทางสังคม และร้อยเรียงเชื่อมโยงเข้ากับตนเอง งานจิตกรรมของผมจึงเนื่องใน การบูชาให้กับสิ่งที่สูญหายและสร้างสรรค์งานศพอันทรงเกียรติให้กับสิ่งเหล่านี้ เรารำคาญกับการเดินทางที่ว่างเปล่า โลงศพที่ร่าง อนุสรณ์สถาน ที่ไร้ผู้คน ผสานความวิญญาณของตัวเองเพื่อโลกของคนเป็น ถึงสุดท้ายแล้ว จะไม่เหลือเสียงเรียกใดๆ ต่อความจริงอันเกิดขึ้น แต่ภูมิทัศน์อันเงียบงันและไร้กาลเวลาจะเป็นพยานสืบไปต่อ พื้นผิวของความทรมานที่ฉบับเคลือบไปด้วยภูมิทัศน์อันสงบเงียบและเปี่ยมสุข

พชร ปิยะทรงสุทธิ์
2561

ป้าย “สวนเด็กเล่นน้ำไปป่าเปรม” (ภาพถ่ายโดยศิลปิน)

“I have always been haunted, not by ghosts, but by humans.”

I heard the word “haunt” many times during my conversation with Grandpa Chom Sanmitr (Comrade Tang) in May 2018. In eyes of the 90-year-old former member of the Communist Party of Thailand (CPT), Thai government was not different from ghost that haunted people with lies and promises. The government tried to portray the CPT as scary ghost but, ironically, they were actually the ghost that haunted people by pointing at the CPT as a ghost. Creating the “other” (who are not included as ‘us’) as enemy was the government’s strategy. The words, “unity”, “reconciliation” and “peace” have been the most recurring words for several decades.

In this context, the word “peace” may be comparable to silence under the dictatorship. Layers of silence lie not only in the oppression of the regime, but also in what seems to be normal, but has violence hidden beneath its structure. Images of normality or peace have been in my interests for 5-6 years. I have tried to translate them into painting, and in so doing, I have questioned the whole structure of my painting creation.

“Ghost”, a series of artworks which I had created in 2013-2014, is an origin of some new questions about painting. I began to move away from obsessing with my inner self to the outer contexts. When I started searching for some truth about the structure of our society, the political crisis was intensified. Several discourses were reproduced and used for political reasons. Since truth did not reveal itself as it should be, I became interested in the shapeless, invisible and hidden things. This series of paintings is my symbolic interpretation of the words “Nation-Religion-Monarchy”.

Grandpa Chom Sanmitr (Comrade Tang) at the site of the confrontation between the communist villagers and Thai security forces in Nabua on August 20, 1961, he had been arrested and imprisoned for 4 years. He was released in 1965. After “The Day the First Gunshot Rang Out” incident took place in 1965, he returned to hide in the forest for more than 20 years. (Photo by the artist)

The communist’s equipments when living in the forest. (Photo by the artist)

In the series “Anatomy of Silence” (2016-2018), I searched for new possibilities in thinking and working. The structure of my painting extends from thoughts to words and to paintings. I started with (1) searching for context and real, existing content then (2) searched further to find representation for them and finally (3) represented them through the perspective of painting. These three steps are interrelated as one cycle. Representing things through painting may lead to context and content rather than conclusion. (I use the word ‘perspective of painting’ instead of ‘language of painting’ because of the relation to the external contexts). The process of searching for representation of truth led me to travel to the real sites where I could talk to people such as some villagers in the communist village, Grandpa Chom Sanmitr and Uncle Tor, the current owner of the Red Gate. The atmosphere and surrounding contexts that I found became great materials for my paintings.

The artwork titled “What a Wonderful World - Parallel Side of The Red Gate” is one of the paintings derived from my survey to the site. I got an inspiration from watching “Song Phee Nong” (The Two Brothers), a documentary film produced under the “Documentation of Oct 6” project. On September 24, 1976, the corpses of two electricians were hung at the top of the Red Gate after pasting up anti-Thanom posters in town (Field Marshal Thanom Kittikachorn was a former dictator who had been forced to leave the country following the 14th October Incident in 1973 but secretly returned as a monk in 1976). The documentary revealed the forgotten place and the historical object left behind. I was eager to find the place and when arrived, I was very surprised to see it and its surrounding. For more than 40 years, the Red Gate

has remained on the same spot. The rustic red colour and passage of time highlighted this historical object which, for me, tried to scream silently. I tried to make this painting as a representation of “the perspective of dead people”. I put my emphasis on an objecthood of painting (its flat surface). The perspective inside the painting runs parallel with the actual Red Gate.

“The Sound of Silence” is one of the works that I made after my survey to the communist village at Nabua, Renu Nakhon, Nakhon Phanom. I created this work by constructing a mock-up house and placed it on the sites of confrontation between the communist villagers and the Thai forces in 1961 and the site where “The Day the First Gunshot Rang Out” took place in 1965. The house was translucent, impractical, opaque, and incomplete. This work extends my interpretation of “Ghost” and further questions the Prime Minister’s Office Order 66/2523 (Thai Nation Development Cooperators)¹ as well as other interesting elements such as the remain of the Bua Khao’s Temple Gate and the sign “Pa Prem’s Kindness Playground”, both built by the military in 1977 and 1979 respectively. It refers to the confrontation on August 20, 1961, “The Day the First Gunshot Rang Out”², on August 7, 1965 when the first official gunfight between the CPT and authorities occurred, and the government’s commemoration of that incident by calling it “The Last Gunfire Day”, declaring the end of the conflict between the CPT and Thai authorities. The word “The Sound of Silence” does not intend to go along with “The Last Gun Fire Day”. I intend to use this word to suggest “the disappearance of the gunfire and the arrival of the silent scream”.

The specific character that I focus on in this painting series is texture. Apart from using texture to emphasise depth in painting, I am still finding more possibilities in creating depth in terms of content.

A mock-up house. (Photo by the artist)

Detail of “What a Wonderful World - Parallel Side of The Red Gate”.

Grandpa Chom Sanmitr (Comrade Tang) at the site of “The Day the First Gunshot Rang Out”. (Photo by the artist)

Personally, looking back to history or forgotten stories is not only to understand what had happened. For me, it is to pay homage to what society had lost and to try to connect them with myself. My paintings honour the lost and symbolically serve as funeral for them. We cry for the time of emptiness, empty coffins, desolate monuments, and ghosts who sold their spirits for the living. Even though there is no calling for truth in the end, but the silent and timeless landscape will always bear witness to the land of suffering which is now covered by peaceful and blissful landscape.

Pachara Piyasongsoot

2018

¹“Prime Minister’s Office Order 66/2523 states that the government is required to provide lands and grant aids to former members of the Communist Party of Thailand. There were four programs operated between 1982 and 2011. The first one was in 1982, when Gen Prem Tinsulanonda was a Prime Minister; it reached 403 families, 806 people, and provided 2 Ngan for housing and 8-15 Rai for agriculture per family. The second one was when Gen Surayud Chulanont was a Prime Minister; it reached 2,440 people with 50,000-125,000 baht per person, which equals 5 cows, and 5-rai-land or 243,912,987 baht in total. The third one was when Abhisit Vejjajiva was a Prime Minister; it reached 5,484 people with 225,000 baht per person, or 1,233,900,000 baht in total. The last one was when Gen Prayut Chan-o-cha was a Prime Minister; it reached 6,183 people with 225,000 baht per person, or 1,391,075,000 baht in total. In Nakorn Phanom, 387 people received 225,000 baht per person or 87,075,000 baht in total.”, “Waiting for more than 30 years, Thai Nation Development Cooperators in Northeast finally received the grant aids”, *Thairath Online*. June 22, 2018. <https://www.thairath.co.th/content/980768> Retrieved October 24, 2018. It is interesting that every prime minister who followed the Prime Minister’s Office Order 66/2523 did not come to power from election.

² Somsak Jeamteerasakul insisted that the date should be August 8 instead of August 7 as many people has believed. Somsak Jeamteerasakul, “August 8, 1965” (8-8-08) “the Gunfire Day” (Part 1), *Matichon Weekly*, August 13-19, 2004.

Blue in the Forrest, 2014
Oil on canvas, 170 x 150 cm
Private collection

***Shade of Blue*, 2014**
Oil on canvas, 140 x 140 cm
Private collection

***Blind and Mute Underneath the Sunlight*, 2013**

Oil on canvas, 80 x 60 cm

Private collection

Tablecloth, 2013
Oil on linen, 130 x 180 cm
Private collection

Photo credit: Angkrit Ajchariyasophon

Born : 18 November 1985

Education :

2008 • B.F.A. (Graphic Arts), The Faculty of Painting Sculpture and Graphic Arts, Silpakorn University.

Solo Exhibition :

2012 • Exhibition "Author from the past" at DOB Hualamphong Gallery, Bangkok, Thailand.

2018 • Exhibition "Anatomy of Silence" at ARTIST+RUN, Bangkok, Thailand.

Group Exhibition :

2006 • Group Exhibition "Computer Arts" By The Faculty of Painting Sculpture and Graphic Arts, Silpakorn University at VER Gallery, Bangkok, Thailand.

2007 • Exhibition Guanlan International Print Biennial 2007, China.
• Exhibition 14th International Print Biennial Varna, Bulgaria.
• Thai-Japanese Graphic Arts Exhibition "Cross Border", Bangkok, Thailand.
• the 24th Exhibition of Contemporary Arts by Young Artist.
• 19th Toshiba "Bring Good Things to Life" Art Competition, Bangkok, Thailand.

2009 • The 2nd Bangkok Triennale International Print and drawing Exhibition, Bangkok, Thailand.

2013 • Exhibition "Metropolitan", Bangkok, Thailand.
• Exhibition "Little Big Prints", Bangkok, Thailand.
• Exhibition "After the missing dialogue" at BACC, Bangkok, Thailand.

2014 • Exhibition "Messages" at KOI ART GALLERY, Bangkok, Thailand.

2018 • Invited Artist : Angkrit Gallery at Speedy Grandma, Bangkok, Thailand.
• "The Blind Dates" exhibition at Ferme de Quincé, Rennes, France.
• "Affordable Art Fair In A Row #1" at NOIR ROW ART SPACE, Udon Thani, Thailand

Awards :

2007 • Grand Prize Winner Young Thai Artist Award (Two Dimension Art) organized by SCG Foundation.

2008 • Spacial Award of the 20th Toshiba "Bring Good Things to Life" Art Competition, Bangkok, Thailand.
• Honorable Mention Award Epson Color Imaging Contest 2008 (Graphic).

ANATOMY OF SILENCE by PACHARA PIYASONGSOOT

This Exhibition is divided into two parts:

Anatomy of Silence: Na Bua, November 24 - December 7, 2018

Anatomy of Silence: Sequence, December 8 - December 20, 2018.

at ARTIST+RUN

Acknowledgement

Bussakorn Seneewong Na Ayutthaya
Chom Sanmitr
Thanavi Chotpradit
Patporn Phoothong
Yupa Corfe
Siwat Luangsomboon
Chuchai Wanichruangchai
Kulapath Phornprapha
Danai Sorakraikitkul
Bowornsith Nityavanich
Voravuj Sujjaporamest
Unknownpresent Production co.,Ltd.
Wattaneeporn Kajornprasart
Angkrit Ajchariyasophon
Supachoke Sandhiratne

Translation

Thanavi Chotpradit
Nuttamon Pramsumran

Photo by

Pachara Piyasongsoot

Graphic Designer

Pachara Piyasongsoot

Printed

PARBPIM CO.,LTD.

Special thank for support

2198/10-11 soi taweewattana (narathiwat 22)
chong nonsi, yan nawa, bangkok
artistrun2016@gmail.com
www.artistrun2016.com
099 454 5955